

การลงโทษพ่อแม่เมื่อลูกทำผิด[•]

(The Punishment of parents of children who offend)

นายสกุลสุข หอพิบูลสุข^{*}

นางณัฐจิรา หอพิบูลสุข^{**}

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26 (3) บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดบังคับ ชู เชิญ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็ก (บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์¹) ประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด หากผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ² เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด ได้แก่ เด็กที่ประพฤตินกเร หรือข่มเหงรังแกผู้อื่น เด็กที่มั่วสุมในลักษณะที่ก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น เด็กที่เสพยาเสพติด เล่นการพนัน ขายบริการทางเพศ เป็นต้น³ ภายหลังที่กฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการได้เคยกล่าวหาพ่อแม่ของเด็กแว้นต์⁴ ยินยอมให้ลูกออกไปแข่งรถบนถนนสาธารณะในยามวิกาล ทั้งนี้ เพื่อต้องการให้พ่อแม่ร่วมรับผิดชอบในการป้องกันมิให้ลูกไปกระทำผิดกฎหมาย⁴ การนำกฎหมายฉบับนี้มาใช้ลงโทษพ่อแม่ทำให้เกิดความสงสัยว่า การลงโทษพ่อแม่จะสามารถลดอาชญากรรมลงได้จริงหรือไม่ การกระทำเช่นนั้นจะเป็นการสร้างภาระที่เกินสมควรแก่พ่อแม่หรือไม่ และจะทำให้ครอบครัวที่มีปัญหาและเสี่ยงต่อการแตกสลายแตกสลายเร็วขึ้นหรือไม่

[•] ขอขอบคุณ Prof. Jock Young และ Dr. Kate O'Brien มหาวิทยาลัย Kent สหราชอาณาจักร สำหรับการจุดประกายความคิดในเรื่องนี้ รองศาสตราจารย์ ณรงค์ ใจหาญ สำหรับคำวิจารณ์ ผู้แต่งหนังสือและบทความที่เกี่ยวข้อง สำหรับความรู้อันไพศาล และห้องสมุด มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง สำหรับหนังสืออันทรงคุณค่า

^{*} อัยการจังหวัดประจำกรม สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงราย

^{**} อาจารย์ สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

¹ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 4

² พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 78

³ กฎกระทรวงกำหนดเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด พ.ศ. 2549

⁴ <http://www.rbr.police7.go.th/index.php?option=com_content&task=view&id=109&Itemid=579> สืบค้น 15 มีนาคม

บทความนี้พยายามจะตอบปัญหาดังกล่าว โดยใช้ทฤษฎีทางอาชญาวิทยา 2 ทฤษฎีคือ ทฤษฎีความเครียด (Strain theory) และทฤษฎีการควบคุม (Control theory) และใช้ทฤษฎีการลงโทษ 2 ทฤษฎีคือ การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (retribution) และการลงโทษเพื่อข่มขู่ (deterrence) เป็นแนวทางในการพิจารณา โดยจะแบ่งการพิจารณาเป็น 5 หัวข้อ คือ (1) เป้าหมายทางวัฒนธรรมกับการกระทำความผิด (2) ครอบครัวยุคใหม่กับอาชญากรรม (3) สภาพของครอบครัวไทยกับการขัดเกลาทางสังคม (4) การลงโทษพ่อแม่ และ (5) การส่งเสริมความแข็งแกร่งของครอบครัว

เป้าหมายทางวัฒนธรรมกับการกระทำความผิด

ในหัวข้อนี้จะพิจารณาในระดับสังคมว่า สังคมส่งผลต่อการกระทำความผิดของเด็กอย่างไร โดยใช้ทฤษฎีความเครียด (Strain theory) เป็นหลักในการอธิบาย

ทฤษฎีความเครียด กล่าวว่า อาชญากรรม (crime) มีสาเหตุมาจากความเครียดอันเนื่องมาจากความไม่เสมอภาคระหว่างเป้าหมายที่วัฒนธรรมกำหนดขึ้น (cultural goal) กับโอกาสอันชอบด้วยกฎหมายที่จะบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าว⁵ เพื่อความเข้าใจทฤษฎีนี้ ในประการแรกจะต้องเป้าหมายทางวัฒนธรรมสำหรับทุกคนในสังคม ซึ่งได้แก่ เงิน สถานภาพ และชื่อเสียง อันเป็นสิ่งที่ทุกคนในสังคมต้องการ ประการที่สอง จะต้องมีการอันชอบด้วยกฎหมายที่จะบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าว⁶ เช่น ในสังคมไทย การศึกษาคือการเลื่อนสถานภาพทางสังคม การศึกษาจึงเป็นช่องทางอันชอบด้วยกฎหมายที่จะบรรลุถึงเงิน สถานภาพ และชื่อเสียง แต่ในความเป็นจริงโอกาสหรือวิธีการอันชอบด้วยกฎหมายที่จะบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าวไม่ได้กระจายไปยังทุกคนในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน คนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานะทางเศรษฐกิจดีย่อมมีโอกาสได้รับการศึกษาที่ดี จึงมีโอกาสแสวงหาเงิน สถานภาพ และชื่อเสียง ได้มากกว่าคนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานะทางเศรษฐกิจไม่ดี คนที่ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายทางวัฒนธรรมได้ เมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น จะรู้สึกเครียด และอาจหาทางออกเพื่อให้ตนบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าวโดยการใช้วิธีการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อนำทฤษฎีดังกล่าวมาปรับใช้กับสังคมไทย โดยพิจารณาจากเป้าหมายของวัฒนธรรมบริโภคนิยม พบว่าวัฒนธรรมบริโภคนิยมได้กระตุ้นความต้องการสินค้าแก่เด็ก หรือสร้างแบบแผน

⁵ J Young, 'Think Seriously about Crime: Some models of Criminology' <<http://www.malcolmread.co.uk/JockYoung/>>
สืบค้น 10 ธันวาคม 2550

⁶ I March and other, *Theories of Crime* (Routledge, Oxon 2006) 102

ชีวิตแก่เด็ก (lifestyle) ว่า อุดมการณ์ของเด็กขึ้นอยู่กับสิ่งที่เด็กมีอยู่ (You are what you have)⁷ เช่น เด็กต้องมีหรือใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ราคาแพง หรือมีหรือใช้รถจักรยานยนต์หรือรถยนต์เป็นพาหนะ แต่เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีสถานะทางการเงินหรือเศรษฐกิจไม่ดี หรือเรียนหนังสือน้อยและได้งานที่มีค่าจ้างต่ำหรือไม่มีงานทำ อาจถูกกีดกันไม่ให้บรรลุถึงเป้าหมายหรือความต้องการดังกล่าวได้ เด็กบางคนอาจหาทางออกให้กับความต้องการของตนด้วยการกระทำผิด⁸ เช่น ลักทรัพย์ จำหน่ายยาเสพติด หรือค้าประเวณี เป็นต้น เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินที่ต้องการ หรือได้เงินมาเพื่อไปซื้อทรัพย์สินหรือนำมาเป็นค่าใช้จ่ายตอบสนองความต้องการ

นอกจากวัฒนธรรมบริโภคนิยมแล้ว วัฒนธรรมไทยได้สร้างเป้าหมายทางสถานภาพ (status) และการยอมรับ (recognition) แก่เด็กด้วย เช่น การที่สังคมไทยสร้างคุณค่าของเด็กว่าเด็กดีคือเด็กที่เรียนหนังสือเก่ง แต่สภาพครอบครัวที่มีสถานะทางการเงินหรือเศรษฐกิจไม่ดี อาจกีดกันไม่ให้เด็กบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าว เพราะเด็กไม่ได้รับประทานอาหารที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาสมอง พ่อแม่ไม่มีเวลาสอนการบ้าน การเรียนพิเศษเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงเกินจำเป็น ผลคือ เด็กบางคนที่ไม่เรียนหนังสือไม่เก่งจะไม่สามารถรับการยอมรับจากเพื่อน จากครู และสังคม เด็กอาจร่วมกันสร้างกติกาคือใหม่ที่ตนสามารถบรรลุถึงและทำให้ตนมีคุณค่าและเพื่อนยอมรับ⁹ เช่น การแข่งรถจักรยานยนต์บนถนน หรือเด็กอาจใช้สิ่งที่มีอยู่ คือ ความแข็งแกร่งของร่างกายข่มเหงหรือคุกคามเด็กอื่น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ¹⁰

สำหรับเด็กบางคนที่ไม่สามารถใช้วิธีการอื่นใดเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายทางวัฒนธรรมได้ อาจใช้สุราและยาเสพติดเพื่อหนีจากสภาพปัญหาที่ตนประสบ¹¹

ดังนั้น ภายใต้ทฤษฎีนี้ สาเหตุที่เด็กกระทำความผิดจึงเกิดจากสังคม เพราะเด็กต้องการบรรลุเป้าหมายทางวัฒนธรรม เช่น การมีทรัพย์สิน การได้รับการยอมรับ เป็นต้น แต่ความไม่เท่าเทียมกันในสังคมกลับกีดกันไม่ให้เด็กบรรลุเป้าหมายดังกล่าว เด็กบางคนจึงอาจใช้การกระทำความผิดเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายทางวัฒนธรรมดังกล่าว

⁷ Lecture by M Presdee

⁸ E Currie, 'Crime and market society: lessons from the United States' in P Walton and J young (eds) *The New Criminology Revisited* (Macmillan, London 1998) cited in A Giddens, *Sociology* (4th Polity Press, Cambridge 2002) 331

⁹ J R Lily and others, *Criminological Theory: Context and Consequences* (3rd, SAGE Publications, London 2002) 55

¹⁰ M O'Brien and M Yar, *Criminology: The Key Concepts* (Routledge, Oxon 2008) 164

¹¹ อ้างแล้ว

ครอบครัวกับอาชญากรรม

ในหัวข้อนี้จะพิจารณาถึงบทบาทของครอบครัวกับการกระทำผิดของเด็ก โดยใช้ทฤษฎีการควบคุม (Control theory) เป็นหลักในการอธิบาย

ทฤษฎีการควบคุม ไม่ได้มุ่งที่จะหาคำตอบว่า ปัจจัยใดทำให้คนกระทำความผิด แต่ต้องการอธิบายว่า เหตุใดคนจึงไม่กระทำความผิด Gottfredson และ Hirschi กล่าวว่า อาชญากรรม (crime) สามารถตอบสนองความต้องการได้ทันที (immediate gratification of desires) เช่น การลักทรัพย์ทำให้ได้รับเงินหรือทรัพย์สินโดยไม่ต้องทำงาน การกระทำซ้ำเราทำให้ได้รับการตอบสนองความต้องการทางเพศ โดยปราศจากการแต่งงานและความรับผิดชอบ¹² อาชญากรรมจึงไม่ใช่สิ่งที่ซับซ้อนหรือต้องมีการวางแผน แต่เป็นการกระทำที่ตอบสนองต่อโอกาสหรือช่องทางอันไม่ชอบด้วยกฎหมายที่เข้ามาในชีวิตของผู้กระทำความผิด คนที่ไม่ยอมเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดแม้ว่าจะประสบกับโอกาสหรือช่องทางดังกล่าว คือ คนที่มีความสามารถในการควบคุมตนเอง (self control)¹³ ส่วนคนที่กระทำความผิด คือ คนที่มีความสามารถในการควบคุมตนเองต่ำ (low self control) ความสามารถในการควบคุมตนเองนี้เป็นระบบการควบคุมจากภายใน (internal control) ซึ่งเรียกอีกชื่อว่า “หิริโอตัมปะ” (conscience) หรือ ความละอายและเกรงกลัวต่อบาป¹⁴

ความสามารถในการควบคุมตนเอง เกิดจากการขัดเกลาทางสังคม (socialization) ว่า การกระทำใดถูกต้องหรือไม่ถูกต้องจากครอบครัวที่มีคุณภาพตั้งแต่ในวัยเยาว์¹⁵ การขัดเกลาทางสังคม คือ กระบวนการที่เด็กเรียนรู้วิธีการดำเนินชีวิตในสังคมของตนเอง¹⁶ เพราะกระบวนการดังกล่าวจะส่งผ่านบรรทัดฐาน (norms) ค่านิยม (values) รวมทั้งความรู้ (knowledge) ความชำนาญ (skills) ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ของตนในสังคม (social roles)¹⁷

¹² M R Gottfredson and T Hirschi, 'The Nature of Criminality: Low Self-Control' in S Cote (ed), *Criminological Theories: Bridging the past to the future* (Sage Publications, London 2002) 210

¹³ J R Lily and others, (เชิงอรรถ 9) 94

¹⁴ M R Gottfredson and T Hirschi, *A general Theory of Crime* (Stanford University Press, California 1990) 88

¹⁵ J Tierney, *Criminology Theory and Context* (Pearson Education Limited, Essex 2006) 331

¹⁶ A Giddens, *Sociology* (4th Polity Press, Cambridge 2002) 26

¹⁷ M O'Brien and M Yar, (เชิงอรรถ 10) 156

เพื่อให้รู้ว่าจะต้องปฏิบัติตนในสังคมให้ถูกต้องได้อย่างไร กระบวนการขัดเกลาทางสังคมเกิดจากการที่พ่อแม่ทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี อบรมสั่งสอนไม่ให้ลูกกระทำผิด¹⁸ สังเกตความประพฤติของลูก หากลูกกระทำผิดต้องยอมรับและลงโทษ¹⁹ เป็นต้น ดังนั้น เด็กที่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมอย่างดีจากพ่อแม่ จะมีความสามารถในการควบคุมตนเองสูง เด็กเหล่านี้จึงมีโอกาสเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมน้อย

นอกจากนี้ เด็กที่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมอย่างดีจะมีความผูกพันกับพ่อแม่เป็นอย่างมาก (attachment to parent)²⁰ ความผูกพันนี้จะทำให้เด็กอ่อนไหวต่อความรู้สึกของพ่อแม่ เด็กจึงระมัดระวังการกระทำของตนเอง เพราะไม่ต้องการให้การกระทำใดของตนกระทบกระเทือนต่อความรู้สึกของพ่อแม่²¹ เด็กกลุ่มนี้จึงมีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมน้อย ด้วยเกรงว่าจะทำให้พ่อแม่เสียใจ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ครอบครัวจึงมีบทบาทสำคัญในการป้องกันไม่让孩子ไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมได้

สภาพครอบครัวไทยกับการขัดเกลาทางสังคม

แม้ว่าครอบครัวจะมีบทบาทในการป้องกันไม่让孩子ไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมได้ ในหัวข้อนี้ จะกล่าวถึงสภาพความจริงของครอบครัวไทยที่อาจส่งผลต่อการขัดเกลาทางสังคมของเด็ก

ปัจจุบันครอบครัวไทยเปลี่ยนสภาพจากครอบครัวขยายที่เคยประกอบด้วยปู่ย่าตายายและ/หรือญาติอื่นๆอยู่ร่วมกัน เป็นครอบครัวเดี่ยว ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก เท่านั้น ครอบครัวขยายมีจำนวนลดลงจากร้อยละ 56.9 ในปี 2542 เป็นร้อยละ 55.5 ในปี 2545 และครอบครัวเดี่ยว

¹⁸ K Hayward and W Morrison, 'Theoretical Criminology: a starting point' in C Hale and others (eds) *Criminology* (Oxford University Press, Oxford 2005) 83

¹⁹ M R Gotterfredson and T Hirschi (เชิงอรรถ 12) 214

²⁰ J R Lily and others (เชิงอรรถ 9) 96

²¹ T Hirschi, *Causes of Delinquency* (University of California Press Ltd., London 1969) 17-18

ที่มีเพียงสามภรรยาและ/หรือลูก มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 31.3 ในปี 2542 เป็นร้อยละ 32.1 ในปี 2545²² และแนวโน้มดังกล่าวน่าจะเพิ่มมากขึ้น

นอกจากครอบครัวมีสภาพเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้นแล้ว สังคมไทยมีความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้สูงมาก กล่าวคือ 20 เปอร์เซ็นต์ของผู้ที่มีรายได้มากที่สุดของประเทศ มีรายได้มากกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ของผู้ที่มีรายได้น้อยที่สุด 13 เท่า²³ ความเหลื่อมล้ำทางรายได้หรือการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม (chaos of reward)²⁴ ทำให้พ่อและแม่ของหลายครอบครัวต้องออกไปทำงานนอกบ้าน เพื่อหาเงินมาให้เพียงพอกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น และจำต้องทิ้งลูกไว้กับพี่เลี้ยงหรือตามลำพัง เมื่อต่างคนต่างทำงานนอกบ้าน ต่างคนต่างเหนื่อยและเครียดกับปัญหาทางการเงิน หลายครอบครัวจึงไม่มีเวลาเอาใจใส่กันและกัน รวมถึงไม่มีเวลาอย่างเพียงพอดูแลเอาใจใส่อบรมสั่งสอนลูก บางครอบครัวใช้สุราเป็นเครื่องบำบัดความเครียด (ดังคำกล่าวที่ว่า “จนเครียด กินเหล้า”) และบางครอบครัวใช้ความรุนแรงในการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในครอบครัว โดยมีผู้หญิงและเด็กเป็นเหยื่อของความรุนแรง ผลคือ ครอบครัวสิ้นสุดลงด้วยการทิ้งร้างและหย่าร้าง ดังนั้น อัตราการหย่าร้างจึงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จาก 3.45 คู่ ต่อ 1,000 ครอบครัว ในปี 2539 เป็น 4.36 คู่ ต่อ 1,000 ครอบครัว ในปี 2544 โดยเฉพาะครอบครัวในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมาณลมีอัตราการหย่าร้างสูงที่สุด²⁵ และแนวโน้มดังกล่าวน่าจะเพิ่มขึ้น

การที่ครอบครัวไทยจำนวนมากเป็นครอบครัวเดี่ยวและประสบปัญหาทางเศรษฐกิจย่อมส่งผลต่อความสามารถในการขัดเกลาทางสังคมเพื่อให้เกิดเป็นคนดีของสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

เมื่อนำทฤษฎีความเครียด (Strain theory) ทฤษฎีการควบคุม (Control theory) และสภาพความจริงของครอบครัวไทยที่กล่าวข้างต้นมาพิจารณารวมกัน อาจกล่าวได้ว่า สาเหตุที่เด็กกระทำความผิดเกิดจากสังคม เพราะสภาพครอบครัวไทยที่เป็นครอบครัวเดี่ยวและประสบปัญหาทางเศรษฐกิจย่อมเป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการขัดเกลาทางสังคมให้ลูกเป็นคนดี เด็กที่ไม่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมเป็นอย่างดี จึงอาจมีความสามารถในการควบคุมตนเองต่ำ (Low

²² สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, “นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนาครอบครัว พ.ศ. 2547-2556” <http://www.m-society.go.th/document/edoc/edoc_470.doc> สืบค้น 24 มีนาคม 2552

²³ พิชัย นริพทะพันธุ์ “ความตาย ภาษา และรัฐสวัสดิการ” มติชน 20 กรกฎาคม 2553

²⁴ J Young, ‘Crime and Social Exclusion’ (2001) <<http://www.malcolmread.co.uk/JockYoung/crime&socialexclusion.htm>> สืบค้น 20 ธันวาคม 2553

²⁵ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ‘สถานการณ์ครอบครัวไทย’ (กันยายน 2549) <<http://service.nso.go.th/nso/gknowledge/files/491002art.pdf>> สืบค้น 24 มีนาคม 2553

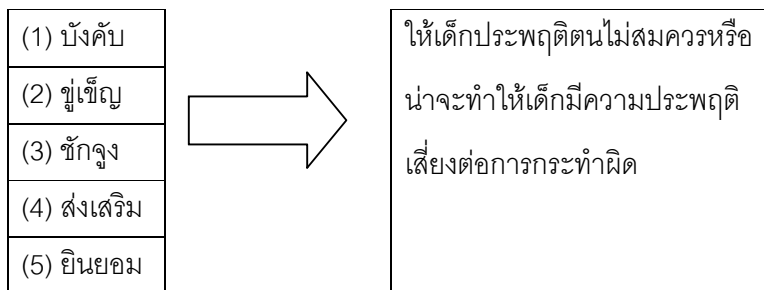
self control) เมื่อเด็กดังก้าวเผชิญกับเป้าหมายทางวัฒนธรรม เช่น ความต้องการมีทรัพย์สิน หรือการได้รับการยอมรับจากเพื่อน แต่ไม่สามารถแข่งขันเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้โดยใช้วิธีการอันชอบด้วยกฎหมาย เพราะความไม่เท่าเทียมกันในสังคม เด็กบางคนอาจรู้สึกเครียดและใช้การกระทำผิดเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าว ทั้งนี้ เพราะอาชญากรรมเป็นวิธีการง่าย ๆ ที่สามารถการตอบสนองของความต้องการได้ในทันที หรือเด็กอาจใช้สุราและยาเสพติดเพื่อหนีจากปัญหาที่ตนประสบ ดังนั้น Mooney จึงกล่าวว่า “อาชญากรรมไม่ได้เกิดจากครอบครัวที่อ่อนแอ หรือด้อยคุณภาพ (weak family) แต่อาชญากรรมเป็นผลผลิตของสังคมที่มีปัญหา (criminogenic nature of a wider society) โดยมีสถาบันครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่มีปัญหา”²⁶

การลงโทษพ่อแม่

ในหัวข้อนี้จะพิจารณาพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26 (3) โดยจะแบ่งการพิจารณาเป็น 2 ส่วน คือ (1) องค์ประกอบความผิด และ (2) วัตถุประสงค์ของการลงโทษ

(1) องค์ประกอบความผิด

องค์ประกอบความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26 (3) ประกอบด้วย



เมื่อพิจารณาองค์ประกอบความผิดแล้วเห็นว่า การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26 (3) แบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ (1) การก่อให้เกิดเด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด กับ (2) การยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด

²⁶ J Mooney 'It's the family' stupid: continuities and reinterpretations of the dysfunctional family as the cause of crime in three political periods' in R Matthews and J Young (eds) *The New Politics of crime and punishment* (Willan Publishing, Devon 2003) 102

การก่อกำเนิดเด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด ได้แก่ การบังคับ ชูเชิญ ชักจูง ส่งเสริม ให้เด็กที่ยังไม่มีเจตนาประพฤติตนไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด มีเจตนาและมีความประพฤติเช่นนั้น²⁷ ดังนั้น การที่พ่อแม่บังคับ ชูเชิญ ชักจูง หรือส่งเสริมให้ลูกไปลักทรัพย์ เสพยาเสพติด คำประเวณี เล่นการพนัน ย่อมเป็นความผิดฐานนี้

ส่วนการยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด ให้ความหมายไปในทางตรงข้าม กล่าวคือ เป็นกรณีที่พ่อแม่รู้อยู่แล้วว่าลูกมีความประพฤติไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิดแล้ว แต่ยินยอมให้มีความประพฤติดังกล่าวต่อไป เช่น กรณีที่ลูกมีพฤติกรรมลักทรัพย์ของเพื่อนนักเรียนเป็นประจำ แต่พ่อแม่ไม่ได้ห้ามหรือไม่ได้ว่ากล่าวตักเตือนเพื่อไม่ให้ลูกมีความประพฤติเช่นนั้น เป็นต้น

เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบความผิดฐานบังคับ ชูเชิญ ชักจูง และส่งเสริม ให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิดแล้ว จะเห็นว่า ความรับผิดชอบทางอาญานี้เกิดจากการลงมือกระทำของพ่อแม่ ด้วยการบังคับ ชูเชิญ ชักจูง และส่งเสริม ให้ลูกประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะเสี่ยงต่อการกระทำผิด ไม่ใช่ความรับผิดชอบทางอาญาที่กฎหมายกำหนดให้พ่อแม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับลูก กรณีจึงแตกต่างจากการที่ลูกไปทำละเมิด ซึ่งกฎหมายกำหนดให้พ่อแม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย²⁸

แต่สำหรับความผิดฐาน "ยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด" แม้ว่าพ่อแม่จะต้องรับผิดชอบทางอาญาเฉพาะกรณีที่รู้ว่าลูกมีความประพฤติไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิดแล้ว แต่ยังยินยอมให้ลูกมีความประพฤติดังกล่าวต่อไป แต่ผู้เขียนกังวลว่า การนำความผิดฐานนี้ไปใช้บังคับ จะทำให้ความรับผิดชอบทางอาญานี้กลายเป็นความรับผิดชอบอาญาเด็ดขาด เพราะหากพิจารณาจากมุมมองของทฤษฎีการควบคุม (Control theory) ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า เด็กที่ไม่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมจากครอบครัวที่มีคุณภาพจะมีความสามารถในการควบคุมตนเองต่ำ และอาจเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม และหากยอมรับว่าการขัดเกลาให้เด็กเป็นคนดีของสังคมเป็นกระบวนการที่ใช้เวลายาวนานใช้เวลาหลายปี รวมถึงมองว่าพฤติกรรมไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิดของเด็กไม่ได้เกิดขึ้นในวันเดียวแต่เป็นปัญหาที่สะสมมาจากความบกพร่องของพ่อแม่ในกระบวนการขัดเกลาทางสังคม โดยเริ่มจากการยินยอมให้ลูกมีความประพฤติที่ไม่สมควรและเสี่ยงต่อความผิดเล็กน้อยๆ แต่ไม่ได้รับการแก้ไขจนปัญหาดังกล่าวรุนแรง และลูกเข้าไปเกี่ยวข้องกับการทำความผิดในที่สุด การที่ลูกมีพฤติกรรมไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิดจึงเป็นผลมาจากความยินยอมของพ่อแม่ทั้งสิ้น

²⁷ เปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 84 ที่บัญญัติว่า "ผู้ใดก่อกำเนิดผู้อื่นกระทำความผิดไม่ว่าด้วยการใช้ บังคับ ชูเชิญ ชักจูง หรือยุยงส่งเสริม หรือด้วยวิธีอื่นใด ผู้นั้นเป็นผู้ใช้ให้กระทำความผิด"

²⁸ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 429

นอกจากนี้หากพ่อแม่จะปฏิเสธความรับผิดชอบทางอาญาโดยโต้แย้งว่า ตนไม่ทราบมาก่อนว่าลูกมีความประพฤติไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด ก็อาจถูกคัดค้านว่า พ่อแม่เป็นผู้ที่ใกล้ชิดลูกมากที่สุด เหตุใดจึงไม่ทราบความประพฤติของลูก หรือหากโต้แย้งว่า ตนได้ว่ากล่าวตักเตือนแล้ว แต่ลูกไม่เชื่อฟัง ก็อาจถูกคัดค้านได้ว่า ถ้าได้อบรมสั่งสอนลูกตั้งแต่ยังเป็นเด็กเล็กๆแล้ว เหตุใดลูกจะไม่ยอมรับฟังคำสั่งสอน เป็นต้น ยิ่งกว่านั้น คำกล่าวในสังคมไทยที่ว่า “ลูกพ่อแม่ไม่สั่งสอน” อาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จูงใจผู้ปฏิบัติให้เชื่อว่า ความประพฤติที่ไม่สมควรของลูกเกิดจากความยินยอมของพ่อแม่ที่ไม่อบรมสั่งสอนลูกให้เป็นคนดี ด้วยเหตุนี้ พ่อแม่จึงไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบทางอาญาได้ และต้องรับทางอาญาในเกือบทุกกรณีที่ลูกมีความประพฤติไม่สมควรหรือน่าจะเสี่ยงต่อการกระทำผิด ความรับผิดชอบของพ่อแม่จึงกลายเป็นความรับผิดชอบทางอาญาโดยเด็ดขาดไปโดยปริยาย

มีข้อสังเกตว่า การนำ พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26 (3) มาใช้บังคับ ยังเป็นการขยายขอบเขตความรับผิดชอบของพ่อแม่จากเดิมที่ประมวลกฎหมายอาญา กำหนดว่า ในคดีที่เด็กอายุกว่า 15 ปี แต่ต่ำกว่า 18 ปี กระทำความผิด และศาลมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กนั้นให้แก่พ่อแม่ ศาลอาจวางข้อกำหนดให้พ่อแม่ระวังไม่ให้เด็กนั้นก่อเหตุร้ายภายในเวลาที่ศาลกำหนด ซึ่งไม่เกิน 3 ปี และกำหนดจำนวนเงินตามที่เห็นสมควรซึ่งพ่อแม่ต้องรับชำระต่อศาล ไม่เกินครั้งละ 10,000 บาท ในเมื่อเด็กนั้นก่อเหตุร้ายขึ้นอีกได้²⁹ แต่เมื่อกฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับ พ่อและแม่สามารถถูกดำเนินคดีและถูกลงโทษเป็นคดีต่างหากจากคดีของเด็กที่กระทำความผิดได้ หากพ่อแม่มีพฤติกรรมเป็นการบังคับ ขู่ขู่ คุกคาม งดเสริม หรือยินยอมให้ลูกประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าเสี่ยงต่อการกระทำผิด

(2) วัตถุประสงค์ของการลงโทษ

การลงโทษมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ³⁰

1 เพื่อแก้แค้นทดแทนผู้กระทำผิด (retribution) ทั้งนี้เพราะผู้กระทำผิดละเมิดต่อกฎหมายอาญา เขาจึงสมควรได้รับการลงโทษ เพื่อชดเชยกับความผิดที่ได้กระทำไปแล้ว โดยโทษที่ได้รับต้องได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของการกระทำ³¹

2 เพื่อเป็นการข่มขู่ (Deterrence) ด้วยการทำให้เกิดความกลัวผลร้ายของการลงโทษ (fear of punishment)³² การข่มขู่แบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ การข่มขู่ผู้กระทำผิด เพราะเมื่อผู้กระทำ

²⁹ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75

³⁰ เกียรติขจร วาจาสวัสดิ์ คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1 (พิมพ์ครั้งที่ 8 หจก.จิรัฏฐการพิมพ์, กรุงเทพฯ 2546) 754

³¹ J Pratt, 'Retribution and Retaliation' in S G Shoham, O Beck and M Kett (eds), *International Handbook of Penology and Criminal Justice* (CRC Press, FL 2008) 380

ผิดถูกลงโทษแล้ว จะกลัวและไม่กล้ากระทำความผิดอีก และการชมเชยบุคคลอื่นที่คิดจะกระทำผิด ด้วยการแสดงให้เห็นว่าคนที่กระทำความผิดจะได้รับโทษ เมื่อเห็นดังนั้นแล้ว ผู้ที่คิดจะกระทำความผิดจะได้ไม่กล้ากระทำความผิด

คำถามคือ (1) การนำ พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาดำเนินคดีกับพ่อแม่ที่บังคับ ชู เชิญ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้ลูกกระทำความผิด บุคคลดังกล่าวจึงสมควรถูกลงโทษ เป็นเรื่องที่ยุติธรรมแล้วหรือไม่ และ (2) การลงโทษพ่อแม่จะสามารถยับยั้งไม่ให้ลูกกระทำความผิดอีกได้หรือไม่

ขอยกตัวอย่างผู้ต้องหาหญิงรายหนึ่งที่ถูกลงโทษว่ายินยอมให้ลูกชายประพฤติตนไม่สมควรหรือมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด ผู้ต้องหารายนี้เล่าให้ฟังว่า ลูกชายซึ่งเป็นเยาวชนได้พาคูรักที่เป็นเด็กหญิงอายุไม่เกิน 15 ปีมาพักอยู่ที่บ้านและมีเพศสัมพันธ์กันหลายครั้ง เมื่อพ่อของเด็กหญิงทราบได้ไปร้องทุกข์ดำเนินคดีกับลูกชายของตน และพ่อของเด็กหญิงกล่าวโทษตนต่อพนักงานสอบสวนว่า ผู้ต้องหายินยอมให้ลูกชายประพฤติตนไม่สมควร ผู้ต้องหาเล่าว่า ผู้ต้องหาเลิกจ้างกับบิดาของเด็กเป็นเวลานานแล้ว ผู้ต้องหาไม่มีการต้องเลี้ยงดูมารดาและลูกชาย ผู้ต้องหาอาชีพรับจ้าง ได้ค่าจ้างวันละประมาณ 200 บาท โดยต้องออกไปทำงานแต่เช้า และกลับมาบ้านในตอนค่ำ ผู้ต้องหาไม่อาจทราบได้ว่าในระหว่างที่ตนไม่อยู่บ้านลูกชายได้พาคูรักมาที่บ้านและมีเพศสัมพันธ์กัน เมื่อผู้ต้องหาทราบเรื่องที่เกิดขึ้น ผู้ต้องหาได้พยายามสั่งสอนลูกชายแล้ว แต่ลูกชายไม่เชื่อฟัง การถูกดำเนินคดีในความผิดดังกล่าว ทำให้ผู้ต้องหาเดือดร้อนเพราะต้องไปสถานีตำรวจและไปที่สำนักงานอัยการหลายครั้ง รวมทั้งต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าประกันตัว และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในคดีของลูกชาย และกังวลว่าจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในคดีของตนเองด้วย

ผู้เขียนไม่ขอกล่าวลงไปพิจารณาว่า การกระทำของผู้ต้องหาเป็นความผิดหรือไม่ แต่จะพิจารณาเฉพาะประเด็นคำถามข้างต้น โดยจะแยกเป็น 2 กรณี คือ (1) กรณีที่พ่อแม่เป็นผู้ก่อให้เกิดลูกประพฤติตนไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด และ (2) กรณีที่พ่อแม่ยินยอมให้ลูกประพฤติตนไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด

ในกรณีแรก ผู้เขียนมีความเห็นว่า การที่พ่อแม่ก่อให้เกิดลูกประพฤติตนไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด ด้วยการบังคับ ชูเชิญ ชักจูง ส่งเสริมเด็กให้มีพฤติกรรมเช่นนั้น พ่อแม่สมควรถูกลงโทษ เป็นการยุติธรรมแล้ว เพราะพ่อแม่ประพฤติตนฝ่าฝืนกฎหมายและฝ่าฝืนต่อบทบาทหน้าที่

³² J Andenaes, 'Deterrence' in S H Kadish (ed) *Encyclopedia of crime and Justice Volume 2* (The Free Press, New York 1983) 592

ที่สังคมคาดหวังให้พ่อแม่พึงกระทำในกระบวนการขัดเกลาทางสังคมให้เด็กเป็นคนดีของสังคม และการลงโทษดังกล่าวน่าจะทำให้เกิดความกลัวและสามารถยับยั้งไม่ให้พ่อแม่กระทำการเช่นนั้นได้

ในกรณีที่สอง การลงโทษพ่อแม่ที่ยินยอมให้ลูกประพฤติตนไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิดเป็นสิ่งที่ไม่สมควรและไม่เป็นธรรม เพราะละเลยความจริงที่ว่า อาชญากรรมเป็นผลมาจากปัญหาสังคม และการขัดเกลาทางสังคมเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลายาวนานกว่าจะสร้างคนให้เป็นคนดีของสังคม แต่ครอบครัวไทยในปัจจุบันเป็นครอบครัวเดี่ยว และหลายครอบครัวยังประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ จนไม่มีเวลาในการอบรมสั่งสอนลูก ทั้งที่พ่อแม่ทุกคนต่างมีความรักความปรารถนาดีต่อลูก รวมทั้งต้องการอบรมลูกให้เป็นคนดีของสังคมด้วยกันทั้งสิ้น ปัญหาที่ครอบครัวประสบจึงเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการขัดเกลาทางสังคม อุปสรรคดังกล่าวจึงไม่ใช่ความผิดของพ่อแม่ ดังนั้น พ่อแม่จึงไม่ควรรับผิดชอบต่อการที่ลูกประพฤติตนไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด

นอกจากนี้การที่พ่อแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านและไม่มีเวลาอย่างเพียงพอให้กับลูก ความผูกพันในครอบครัวย่อมมีน้อย เด็กจึงไม่มีความผูกพันกับพ่อแม่ ดังนั้น การลงโทษพ่อแม่จึงไม่ส่งผลให้ลูกสำนึกผิดและมีความประพฤติดีขึ้นแต่ประการใด

การนำกฎหมายฉบับนี้มาใช้ลงโทษพ่อแม่จึงไม่ใช่ทางออกของปัญหา แต่จะยิ่งเป็นการซ้ำเติมปัญหาให้กับครอบครัวที่มีปัญหาอยู่แล้วให้มีปัญหาเพิ่มมากขึ้น เพราะทำให้ครอบครัวที่ประสบปัญหาเศรษฐกิจต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการดำเนินคดี เสียค่าปรับ และอาจถูกจำคุกได้ ครอบครัวจึงเสี่ยงต่อการแตกร้างมากยิ่งขึ้น

การส่งเสริมความแข็งแกร่งของครอบครัว

เมื่อสังคมเป็นต้นเหตุของปัญหาเด็กกระทำความผิด และการลงโทษพ่อแม่ไม่ใช่วิธีการแก้ปัญหาคือที่สุด ทางออกของปัญหาน่าจะได้แก่ (1) การส่งเสริมความสามารถในการขัดเกลาทางสังคม และ (2) การช่วยเหลือครอบครัวบรรเทาปัญหาทางเศรษฐกิจ

ในประการแรก United Nations Guidelines for the Prevention of Juvenile Delinquency หรือที่รู้จักกันในชื่อ “กฎกรุงริยาด” (The Riyadh Guidelines) เสนอว่า รัฐควรให้ความสำคัญต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรม ผ่านทางกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่

ดำเนินการโดยครอบครัวและการนำเด็กเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (integration)³³ ยิ่งกว่าการ
ลงโทษและการกีดกันเด็กจากสังคม (exclusion) ด้วยการส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว
(the integrity of the family) เพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นในสิ่งแวดล้อมของครอบครัวที่มั่นคง³⁴ สำหรับ
ครอบครัวที่ประสบปัญหา รัฐควรจัดให้มีบริการที่ส่งเสริมความสามารถของครอบครัวในการขัด
เกลาทางสังคม เช่น โครงการอบรมบทบาทและหน้าที่ของพ่อแม่ในการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาลูก
โครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างพ่อแม่ลูก โครงการส่งเสริมให้พ่อแม่หมั่นสังเกต
ปัญหาของลูก รวมทั้งจัดให้มีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างครอบครัวและชุมชน³⁵ หรือมาตรการ
อื่นที่ส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว ซึ่งเชื่อว่าจะทำให้การขัดเกลาทางสังคมมี
ประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการอบรมสั่งสอนไม่ให้ลูกกระทำความผิด

ในประการที่สอง แม้ว่าการส่งเสริมความสามารถในการขัดเกลาทางสังคมจะเป็นสิ่งที่ดี
แต่ Uttling กล่าวว่า กระบวนการดังกล่าวอาจได้ผลในระดับหนึ่งเท่านั้น หากไม่สามารถบรรเทา
ปัญหาความยากจนหรือปัญหาอื่นที่ทำให้ครอบครัวเกิดความเครียด³⁶ ในประเทศอังกฤษและ
แคว้นเวลส์มีการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจแก่ครอบครัวด้วยการให้เงินสงเคราะห์บุตร ครอบครัวที่
มีลูกอายุต่ำกว่า 16 ปีบริบูรณ์จะได้รับเงินสงเคราะห์จากรัฐบาล โดยลูกคนแรกจะได้รับเงิน
สงเคราะห์จำนวน 20.30 ปอนด์ต่อสัปดาห์ ลูกคนที่สองมาจะได้รับคนละ 13.40 ปอนด์ต่อ
สัปดาห์³⁷ วิธีการในลักษณะนี้ หากนำมาใช้ในประเทศไทยน่าจะช่วยบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของ
ครอบครัวลงได้บ้าง และทำให้ครอบครัวมีเวลาอยู่ร่วมกันมากขึ้น

ผู้เขียนมีความเห็นว่า การกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรมคือสาเหตุที่ทำให้ประสิทธิภาพใน
การขัดเกลาทางสังคมโดยพ่อแม่อ่อนแอลง ดังนั้น การกระจายรายได้ที่เป็นธรรมน่าจะเป็นวิธีการ

³³ United Nations Guidelines for the Prevention of Juvenile Delinquency (The Riyadh Guidelines) G.A. res. 45/112, annex, 45 U.N. GAOR Supp. (No. 49A) at 201, U.N. Doc. A/45/49 (1990) s 10

³⁴ United Nations Guidelines for the Prevention of Juvenile Delinquency (The Riyadh Guidelines) s 13

³⁵ United Nations Guidelines for the Prevention of Juvenile Delinquency (The Riyadh Guidelines) s 16

³⁶ D Uttling, 'Family Factors and the Rise in Crime' in A Coote (ed), *Family Children and Crime* (Institute for Public Policy Research, London 1994) 20

³⁷ Citizen Advice Bureau 'Benefits for families and children' <http://www.adviceguide.org.uk/index/your_money/benefits/benefits_for_families_and_children.htm#help_for_families_and_children> สืบค้น 2 สิงหาคม 2553

แก้ปัญหาเด็กกระทำความผิดได้อย่างยั่งยืน การกระจายรายได้ที่เป็นธรรม ไม่ได้หมายความว่าเฉพาะการกระจายรายได้ตามความสามารถเท่านั้น แต่น่าจะหมายความว่า รายได้ของหัวหน้าครอบครัวจะต้องสอดคล้องกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และเพียงพอที่จะเลี้ยงดูทุกคนในครอบครัวได้ดีพอสมควร เพื่อให้แม่บ้าน (ที่สมัครใจเสียสละความก้าวหน้าในชีวิตการงาน) มีเวลาอบรมเลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดีของสังคมได้

สรุป

ในบทความนี้ ต้องการศึกษาว่า การนำพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาใช้ลงโทษพ่อแม่ที่บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้ลูกประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะเสี่ยงต่อการกระทำความผิด สามารถลดการกระทำความผิดของเด็กได้หรือไม่ โดยเสนอว่า การที่เด็กมีพฤติกรรมไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำความผิด ไม่ได้เกิดจากความยินยอมของพ่อแม่ที่รู้ถึงพฤติกรรมอันไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำความผิดของลูกแต่ไม่อบรมสั่งสอน แต่เกิดจากปัญหาทางสังคม อันเนื่องจากสภาพครอบครัวไทยเป็นครอบครัวเดี่ยวและประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ ทำให้พ่อแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านจนไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูกให้เป็นคนดี เด็กจึงมีแนวโน้มที่จะมีความสามารถในการควบคุมตนเองต่ำ (Low self control) เมื่อเด็กดังกล่าวเผชิญกับเป้าหมายทางวัฒนธรรม เช่น ความต้องการมีทรัพย์สิน หรือการได้รับการยอมรับจากเพื่อน แต่ไม่สามารถบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าวได้ เพราะความไม่เท่าเทียมกันในสังคม เด็กบางคนจึงอาจใช้การกระทำความผิดเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าวแทน เพราะอาชญากรรมเป็นวิธีการง่าย ๆ ที่สามารถตอบสนองความต้องการได้ในทันที ดังนั้น ความพฤติกรรมที่ไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำความผิดของลูกจึงไม่ใช่สิ่งที่สามารถตำหนิพ่อแม่ได้ และการนำพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาใช้บังคับเพื่อลงโทษพ่อแม่ที่ยินยอมให้ลูกประพฤติตนไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำความผิดไม่สามารถแก้ปัญหาการกระทำความผิดของเด็กได้ แต่จะยิ่งทำให้ครอบครัวที่มีปัญหาที่มีความเครียดเพิ่มสูงมากขึ้นจนแตกสลายได้ง่าย ทางออกของปัญหาน่าจะอยู่ที่การให้การช่วยเหลือครอบครัวให้สามารถดำรงความเป็นปึกแผ่นไว้ได้ยิ่งกว่าการลงโทษ